

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigita Chrástilové v právní věci **žalobce: N. M.**, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 46 Az 1147/2003 - 14 ze dne 30. 9. 2004,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 46 Az 1147/2003 - 14 ze dne 30. 9. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 46 Az 1147/2003 - 14 ze dne 30. 9. 2004, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí č. j. OAM - 1943/AŘ - 2002 ze dne 11. 11. 2003 vydané ve II. stupni správního řízení, jímž byl zamítnut rozklad a potvrzeno předchozí rozhodnutí o zastavení řízení o udělení azylu podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň bylo zrušeno i toto rozhodnutí stěžovatele vydané v I. stupni správního řízení.

Důvodem ke zrušení rozhodnutí stěžovatele byla dle krajského soudu skutečnost, že stěžovatel neměl spolehlivě prokázáno, že jsou splněny podmínky pro náhradní doručení výzev k pohovoru podle § 24 odst. 2 zákona o azylu ve znění účinném v době doručování těchto výzev, a tedy výzvy k dostavení se k pohovoru nebyly řádně doručeny a nedostavil-li se k nim žalobce, nemohl stěžovatel řízení podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu zastavit.

Stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu spočívající v aplikaci nesprávného právního předpisu. Stěžovatel totiž doručoval výzvy, jimiž žalobce vyzýval, aby se dostavil k pohovoru, podle právní úpravy obsažené v zákoně o azylu ve znění účinném do 31. 1. 2002, nemusel se tedy pokoušet o doručení do vlastních rukou a k náhradnímu doručení podle § 24 odst. 3 zákona o azylu v tehdy platném znění přistoupil bez takového předchozího pokusu důvodně. Krajský soud dle stěžovatele při svém rozhodování vycházel ze znění zákona o azylu v době pozdější, tj. po účinnosti novely provedené zákonem č. 2/2002 Sb. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce se po vydání napadeného rozsudku vyjádřil v tom smyslu, že se s tímto rozsudkem ztotožňuje, neboť stěžovatel skutečně nepostupoval podle zákona o azylu. Žalobce navíc popsál své důvody, pro které žádal o udělení azylu, a poukázal na svoji obavu, která je důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Z obsahu správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud zejména následující pro posouzení této právní věci rozhodující skutečnosti: stěžovatel se od počátku správního řízení, tj. i v době, kdy mu byly doručovány výzvy k tomu, aby se dostavil k pohovoru, měl zdržovat na adrese „U. B., V. 47, P. 4“, kterou uvedl v čestném prohlášení ze dne 15. 8. 2000. Stěžovatel doručoval žalobci oznámení o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí ve správním řízení ze dne 25. 4. 2001 na tuto adresu. Pokus o doručení do vlastních rukou byl dne 2. 5. 2001 neúspěšný, zásilka se vrátila stěžovateli zpět s údajem, podle něhož je žalobce na místě, kam bylo doručováno, neznámý. Následně byl žalobce vyzýván, aby se dostavil v rámci řízení o udělení azylu k ústnímu jednání, a to opakovaně na dny 31. 5. 2001 a dne 15. 6. 2001, přitom obě písemnosti byly uloženy u stěžovatele; nebyl tedy učiněn faktický pokus o jejich doručení žalobci, ve správním spisu je poznačeno, že stěžovatel takto postupoval vzhledem k tomu, že se žalobce nezdržuje v místě svého hlášeného pobytu. Dne 18. 6. 2001 pak bylo rozhodnuto o zastavení řízení podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu z toho důvodu, že žalobce opakovaně nedbal výzev, aby se dostavil k ústnímu jednání (k pohovoru). Výzva stěžovatele ze dne 2. 7. 2001, aby se žalobce k převzetí tohoto rozhodnutí dostavil, byla žalobci doručována na adresu „U. B., V. 47, P. 4“, pokus o doručení do vlastních rukou byl dne 4. 7. 2001 neúspěšný, zásilka se vrátila stěžovateli zpět s údajem, podle něhož se stěžovatel z místa, kam bylo doručováno, odstěhoval. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že krajský soud napadené rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť k zastavení správního řízení nebyly splněny podmínky. Krajský soud mimo jiné opřel své odůvodnění o konstatování, že v době, kdy stěžovatel v I. stupni správního řízení rozhodoval, byla právní úprava doručování písemností upravena „obdobně“ jako nyní, přitom podmínkou náhradního doručení podle § 24 odst. 2 zákona o azylu bylo zjištění, že účastník řízení se v místě doručení nezdržuje a jeho pobyt není znám.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek krajského soudu vzešel (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 8. 11. 2004, kasační stížnost byla podána dne 22. 11. 2004, a tedy kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a je přípustná, neboť z jejího obsahu je zřejmé, že míří na nezákonnost rozsudku krajského soudu pro nesprávné použití právního předpisu, což je kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu kasační stížnosti, vázán jejími důvody, přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Klíčovou k posouzení Nejvyšším správním soudem je otázka splnění podmínek pro doručení uložením písemnosti, jíž je výzva k tomu, aby se žalobce dne 31. 5. 2001 a 15. 6. 2001 dostavil k ústnímu jednání (k pohovoru) v rámci správního řízení, u pověřeného zaměstnance stěžovatele. Pokud by totiž tyto podmínky, podávané z § 24 odst. 3 zákona o azylu ve znění účinném do 31. 1. 2002, splněny byly, pak je nutné mít za to, že žalobce byl řádně vyzván a nedostavil-li se k pohovoru, pak stěžovatel zastavil řízení podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu důvodně. Pokud by tyto podmínky splněny nebyly, potom by výzvy stěžovatele nebyly žalobci řádně doručeny a stěžovatel by zastavit řízení podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu zákonně nemohl.

Podle § 24 zákona o azylu ve znění před novelou provedenou zákonem č. 2/2002 Sb. se všechny písemnosti doručují účastníkovi řízení do vlastních rukou v místě, ve kterém je evidován jeho pobyt (odstavec 1). Ministerstvo (tedy stěžovatel) zajistí předání rozhodnutí účastníkovi řízení v přijímacím nebo pobytovém středisku (odstavec 2). Pokud se účastník řízení v místě doručení písemností nezdržuje a jeho pobyt není znám, uloží se písemnost určená do vlastních rukou účastníka řízení u pověřeného zaměstnance ministerstva v přijímacím nebo pobytovém středisku, kde má účastník evidován pobyt, nebo v přijímacím či pobytovém středisku, které je nejbližší místu evidovaného pobytu mimo zmíněná střediska, po dobu 15 dní a oznámení o jejím uložení se vyvěsí na místě obvyklém. Poslední den lhůty se považuje za den doručení písemnosti a doručení rozhodnutí, k jehož převzetí byl účastník řízení písemně vyzván, i když se o jejich uložení nedozvěděl (odstavec 3). Nedostaví-li se účastník řízení k převzetí rozhodnutí v den ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí účastníku řízení doručeno (odstavec 4). Podle odstavce 5 se doručování veřejnou vyhláškou neprovádí.

Odkazoval-li krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku na § 24 odst. 2 zákona o azylu v tom směru, že z tohoto ustanovení je podávána podmínka náhradního doručení, pak lze přisvědčit stěžovateli, že krajský soud vycházel z dikce zákona po jeho novelizaci provedené zákonem č. 2/2002 Sb. Současné znění tohoto ustanovení (§ 24 odst. 2 zákona o azylu) váže náhradní postup při doručování na podmínku, že se nepodařilo doručit písemnost podle odstavce 1 téhož ustanovení, a tedy i tato skutečnost nasvědčuje tomu, že krajský soud vycházel ze znění zákona neúčinného v době, kdy byla výzva stěžovatelem žalobci doručována. Podmínka, podle níž musí být prokázáno, že se účastník řízení v místě doručení písemností nezdržuje a jeho pobyt není znám, byla v rozhodné době podávána z § 24 odst. 3 zákona o azylu. Pokud tedy krajský soud vycházel z dikce § 24 odst. 2 zákona o azylu ve znění po novele provedené zákonem č. 2/2002 Sb. a zkoumal, zda byl učiněn marný pokus o doručení, pak aplikoval nesprávnou právní normu, tj. tu, která v rozhodné době nebyla účinnou. Rovněž podmínku nezákonnosti Nejvyšší správní soud v takové nesprávné aplikaci právní normy shledává, neboť to byla právě nesprávná úvaha krajského soudu ohledně absence pokusu o doručení nejprve do vlastních rukou žalobce, která vyústila v závěr o zrušení rozhodnutí stěžovatele pro nesplnění podmínek zastavení správního řízení. Ust. § 24 odst. 3 zákona o azylu ve znění před novelou provedenou zákonem č. 2/2002 Sb. vázalo možnost náhradního doručení, jaké stěžovatel realizoval, na podmínku, že se účastník řízení v místě doručení písemností nezdržuje a jeho pobyt není znám, a tedy nebylo zapotřebí činit marný pokus o doručení; bylo však třeba mít ze strany stěžovatele najisto postaveno, že se v místě, kam by mu jinak mělo být doručováno, nezdržuje a že jeho pobyt není znám.

Tato podmínka byla v daném případě splněna, neboť stěžovatel v bezprostředně předcházejícím období za situace, kdy neměl sám evidovanu jinou adresu, na níž by se žalobce měl zdržovat, doručoval žalobci oznámení o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí ve správním řízení ze dne 25. 4. 2001 na adresu, na níž se měl zdržovat, avšak pokus o doručení do vlastních rukou byl dne 2. 5. 2001 neúspěšný a zásilka se vrátila stěžovateli zpět s údajem, podle něhož byl stěžovatel na místě, kam bylo doručováno, neznámý. Že se žalobce na uvedené adrese nezdržoval, to zpětně potvrzuje i marný pokus stěžovatele o doručení výzvy k převzetí jeho rozhodnutí.

Nesprávná aplikace zákona o azylu, konkrétně jeho ustanovení, jež nebylo v rozhodné době účinným, která se bezprostředně promítá do výroku napadeného rozsudku, je tedy důvodem pro zrušení napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. V něm krajskému soudu, vázanému podle § 110 odst. 3 s. ř. s. shora vysloveným právním názorem, nezbývá než žalobu znovu při respektování § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. posoudit a rozhodnout o ní.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud ve svém novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu